

Sygn. akt II K 971/16

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Tczewie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Marcin Matusiak

Protokolant: st. sekr. sąd. Jolanta Gawrych

w obecności prokuratora Prokuratury Rejonowej w Tczewie M. S.

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2017 r. i 28 kwietnia 2017 r.

sprawy K. O., s. R. i E. z d. B., ur. (...) w T.

skazanego prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 25 lutego 2014 r. w sprawie II K 1272/13:

za czyn z art. 226 § 2 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

za ciąg przestępstw z art. 224 § 2 k.k. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

za ciąg przestępstw z art. 222 § 1 k.k. i in. na karę 1 roku pozbawienia wolności

przy czym kary te połączono i orzeczono karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat tytułem próby, zaś postanowieniem z dnia 17 marca 2017 r. zarządzono jej wykonanie;

II. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 21 maja 2015 r. w sprawie sygn. akt II K 66/15 za przestępstwo art. 279 § 1 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat tytułem próby, zaś postanowieniem z dnia 17 marca 2017 r. zarządzono jej wykonanie;

III. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 18 maja 2016 r. w sprawie sygn. akt II K 260/16 za czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności - kara obecnie wykonywana od dnia 28 lipca 2016 r.;

IV. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 06 kwietnia 2016 r. w sprawie sygn. akt II K 1023/15:

za czyn z art. 157 § 2 kk na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności,

za czyn z art. 190 § 1 k.k. na karę 2 miesięcy pozbawienia wolności,

przy czym kary te połączono i orzeczono karę łączną 5 miesięcy pozbawienia wolności;

I. na podstawie art. 569 § 1 k.p.k., art. 570 k.p.k., art. 573 § 1 k.p.k. oraz art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 86 § 1 k.k., art. 87 § 1 k.k. oraz art. 19 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 396) łączy kary i kary łączne pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego K. O. wyrokami:

Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 25 lutego 2014 r. w sprawie II K 1272/13,

Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 21 maja 2015 r. w sprawie sygn. akt II K 66/15,

Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 18 maja 2016 r. w sprawie sygn. akt II K 260/16,

Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 06 kwietnia 2016 r. w sprawie sygn. akt II K 1023/15

i wymierza mu karę łączną 3 (trzech) lat pozbawienia wolności;

II. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach wskazanych w pkt. I sentencji wyroku pozostawia do odrębnego wykonania;

III. na mocy art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej w pkt. I kary łącznej zalicza skazanemu okres odbywania kary w sprawie II K 260/16, tj. od dnia 28 lipca 2016 r. do 28 kwietnia 2017 r.;

IV. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. S. W. kwotę 177,12 zł (sto czterdzieści siedem złotych 60/100) tytułem kosztów obrony świadczonej na rzecz skazanego z urzędu, w tym 33,12 zł (trzydzieści trzy złote 12/100) tytułem podatku VAT;

V. na mocy art. 626 § 1 k.p.k. i art. 624 § 1 k.p.k. oraz art. 6 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t. j. Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223, z późn. zm.) nie pobiera od skazanego opłaty od wyroku łącznego i zwalnia go od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa wydatków poniesionych w toku postępowania o wydanie wyroku łącznego.

Sygn. akt II K 971/16

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. O. został skazany następującymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 25 lutego 2014 r. w sprawie II K 1272/13:

za czyn z art. 226 § 2 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

za ciąg przestępstw z art. 224 § 2 k.k. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

za ciąg przestępstw z art. 222 § 1 k.k. i in. na karę 1 roku pozbawienia wolności

przy czym kary te połączono i orzeczono karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat tytułem próby, zaś postanowieniem z dnia 17 marca 2017 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszonych kary pozbawienia wolności;

II. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 21 maja 2015 r. w sprawie sygn. akt II K 66/15 za przestępstwo art. 279 § 1 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat tytułem próby, zaś postanowieniem z dnia 17 marca 2017 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszonych kary pozbawienia wolności

III. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 18 maja 2016 r. w sprawie sygn. akt II K 260/16 za czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności – kara obecnie wykonywana od dnia 28 lipca 2016 r.;

IV. Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 06 kwietnia 2016 r. w sprawie sygn. akt II K 1023/15:

za czyn z art. 157 § 2 k.k. na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności,

za czyn z art. 190 § 1 k.k. na karę 2 miesięcy pozbawienia wolności,

przy czym kary te połączono i orzeczono karę łączną 5 miesięcy pozbawienia wolności;

(dowód: karta karna – k. 13-13v, odpisy wyroków – k. 5-5v, 6-8, 18-18v, k. 31-32, informacje z bazy NOE-SAD – k. 10-11, 43-44, postanowienia – k. 46-46v, 47-47v, opinia o skazanym – k. 3, 24-24v)

Z opinii o skazanym z Zakładu Karnego w P. wynika, że K. O. jest bezdzietnym kawalerem. Przed osadzeniem zamieszkiwał w P. wraz z matką i rodzeństwem. Wychowywał się w niepełnej rodzinie, ojciec skazanego zmarł w wyniku nadużywania alkoholu. W rodzinie dochodziło do awantur i częstych interwencji Policji. Skazany posiada wykształcenie gimnazjalne. Przed osadzeniem przebywał w Zakładzie (...) w S.. W opinii o skazanym wskazano, iż z informacji uzyskanych od funkcjonariuszy Policji wynika, iż skazany utrzymywał kontakty ze środowiskiem przestępczym. K. O. w izolacji penitencjarnej przebywa od 28 lipca 2016 r., do odbycia kary pozbawienia wolności został doprowadzony. Jest to jego pierwszy pobyt w warunkach izolacji penitencjarnej. Skazany od początku odbywa karę pozbawienia wolności w warunkach zakładu karnego typu zamkniętego. Jego zachowanie w trakcie odbywania kary zostało uznane za naganne. Został trzy razy karany dyscyplinarnie za: nieprzestrzeganie porządku wewnętrznego, zakłócanie ciszy nocnej oraz kierowanie słów wulgarnych w kierunku funkcjonariuszy. Nie był nagradzany regulaminowo. Skazany nie zawsze jest regulaminowy względem przełożonych, o czym świadczą kary dyscyplinarne. W gronie współosadzonych układa zgodne relacje. Skazany nie przynależy do nieformalnych struktur więziennych. Nie był uczestnikiem zdarzenia nadzwyczajnego. Aktów agresji lub autoagresji z udziałem osadzonego nie odnotowano. Skazanego zdiagnozowano jako osobę nadużywającą alkoholu. Zalecono mu udział w Krótkiej Interwencji. Skazany nie jest zatrudniony w jednostce z uwagi na brak zainteresowania skazanego podjęciem pracy. Nie był kierowany do nauczania lub szkolenia kursowego. K. O. odbywa karę w systemie programowego oddziaływania. Zadania wynikające z Indywidualnego Programu Oddziaływania pozostają aktualne. Kontakt zewnętrzny utrzymuje poprzez rozmowy telefoniczne, paczki i korespondencję z matką i rodzeństwem. W zakładzie karnym był jeden raz odwiedzany przez matkę i przez siostrę. Skazany posiada wykształcenie gimnazjalne, nieudokumentowane, został zobowiązany do jego uzupełnienia. Jest krytyczny względem popełnionych przestępstw.

(dowód: opinia o skazanym – k. 24-24v)

Pismem z dnia 27 października 2016 r. p.o. Zastępcy Dyrektora Zakładu Karnego w P. wskazał, iż wobec osadzonego K. O. zachodzą warunki do wydania wyroku łącznego, natomiast pismem z dnia 20 kwietnia 2017 r. skazany K. O. wniósł o połączenie wyroków jednostkowych orzeczonych wobec niego.

(dowód: wniosek skazanego – k. 53)

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 85 § 1 i 2 k.k. jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną w wyroku łącznym w odniesieniu do kar orzeczonych różnymi wyrokami (art. 568a § 1 pkt 2 k.p.k.), a podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa. Na uwadze należało mieć fakt, że z dniem 1 lipca 2015 r. znowelizowano przepisy określające zasady łączenia kar w wyroku łącznym. Zasadą jest, że do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem 1 lipca 2015 r. nie stosuje się nowych przepisów działu IX Kodeksu karnego regulującego zasady łączenia kar (art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. 2015 r., poz. 396). Jednocześnie jednak ustawodawca przewidział wyjątek od tej zasady. Mianowicie stosuje się przepisy nowe, jeżeli zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu 1 lipca 2015 r. Z tym ostatnim przypadkiem mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Ostatni chronologicznie wyrok skazujący K. O. (wydany w sprawie II K 1023/15 Sądu Rejonowego w Tczewie) zapadł w dniu 6 kwietnia 2016 r., tj. po dniu wejścia w życie nowych przepisów. Powyższa okoliczność „otwierała” możliwość (i

jednocześnie konieczność) połączenia skazanemu wszystkich orzeczonych prawomocnie za przestępstwa kar, które przynajmniej w części nie zostały jeszcze wykonane. Z wymienionych w części wstępnej wyroków połączeniu podlegały kary orzeczone we wszystkich tych wyrokach, bowiem w żadnej ze spraw kara nie została w całości wykonana.

Zgodnie z art. 86 § 1 k.k. sąd wymierza karę łączną od najwyższej z kar do ich sumy. W tej sytuacji Sąd mógł wymierzyć karę łączną w granicach od 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (najsurowsza z kar orzeczone wyrokiem w sprawie II K 1272/13) do 3 lat i 11 miesięcy pozbawienia wolności (suma kar orzeczonych wyrokami w sprawach: II K 1272/13 – 1 rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności, II K 66/15 – 1 rok pozbawienia wolności, II K 260/16 – 1 rok pozbawienia wolności, II K 1023/15- 5 miesięcy pozbawienia wolności).

Zgodnie z treścią art. 85a k.k. orzekając karę łączną sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. O ile powyższe przesłanki niewątpliwie należy uwzględnić przy wymiarze kary łącznej nie oznacza to zdaniem Sądu, że należy całkowicie zrezygnować z wcześniej wypracowanych w orzecznictwie i doktrynie prawa karnego zasad orzekania kary łącznej. Wyrażenie „przede wszystkim” użyte przez ustawodawcę w treści art. 85a k.k. oznacza, że nie są to wszystkie okoliczności, jakie powinien mieć na uwadze orzekając karę łączną.

Powszechnie przyjmuje się, że istnieją trzy zasady wymiaru kary łącznej: zasada kumulacji, asperacji i absorpcji. (...) kumulacji polega na zwykłym zsumowaniu kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa. (...) absorpcji polega na tym, że najsurowsza z kar pochłania pozostałe. (...) asperacji polega zaś na zaostrzeniu najsurowszej z wymierzonych kar jednostkowych.

Na tle orzecznictwa Sądu Najwyższego wykształciła się reguła, że kara łączna powinna być tym więcej zbliżona do dolnej granicy (zasada absorpcji), im bardziej ścisły jest związek przedmiotowy i podmiotowy między poszczególnymi zbiegającymi się przestępstwami; im związek ten jest luźniejszy, kara łączna winna tym więcej zbliżać się do górnej jej granicy (zasada kumulacji). Związek ów polega na odległości czasowej między poszczególnymi przestępstwami, zbliżonym sposobie działania, na tożsamości osób pokrzywdzonych, wspólności ich dóbr itp. (por. wyrok SN z dnia 2.12.1975 r. w sprawie Rw 628/75, OSNKW 1976/2/33).

W aspekcie przedmiotowym związek zbiegających się realnie przestępstw wyrażają kryteria przedmiotowe poszczególnych przestępstw, a to bliskość czasowa ich popełnienia (największa - gdy czyny przestępcze popełniane są równocześnie lub bezpośrednio po sobie), osoby pokrzywdzonych (największa ścisłość związku zachodzi, gdy kilkoma przestępstwami pokrzywdzono tę samą osobę), rodzaj naruszonego dobra prawnego (im bardziej zbliżone dobra, tym większa bliskość przestępstw, zatem największa przy tym tożsamości dóbr), sposób działania sprawcy itd. W aspekcie podmiotowym chodzi o motywby bądź pobudki stymulujące sprawcę, rodzaj i formę winy itd. (tak: Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 19.01.2005 r., II AKa 274/04, KZS 2005/1/14).

Jednocześnie w orzecznictwie podkreśla się, że zarówno zastosowanie zasady kumulacji, jak i zasady całkowitej absorpcji stanowi wyjątek, który powinien występować jedynie w wyjątkowych sytuacjach. Zgodnie z utrwalonym już orzecznictwem całkowitą absorpcję można zastosować tylko wtedy, gdy wszystkie czyny wskazują bardzo bliską więź podmiotową i przedmiotową albo gdy orzeczone za niektóre z czynów kary są tak minimalne, że w żadnym stopniu nie mogłyby rzutować na karę łączną albo też istnieją jakieś inne szczególne okoliczności dotyczące osoby oskarżonego.

Przy tym związek przedmiotowy wyrażający się w podobnym sposobie działania i podobnej kwalifikacji czynów, nie przemawia sam przez się za stosowaniem absorpcji przy wymiarze kary łącznej, jeżeli każdy z przypisanych czynów odznacza się znacznym stopniem społecznej szkodliwości. Z tej racji okoliczność popełnienia ich w zbiegu realnym nie powinna pozostawać bez znaczenia dla określenia dolegliwości, jaką ma ponieść sprawca za popełnione przestępstwa. Bliski podmiotowy i przedmiotowy związek między przestępstwami, a także nawet podobieństwo tych przestępstw nie jest tak istotną przesłanką wymiaru kary łącznej, aby ograniczała albo eliminowała jakiekolwiek dyrektywy, które trzeba uwzględnić przy wymiarze tej kary.

Odnosząc powyższe rozważania do realiów niniejszej sprawy Sąd uznał, że ani zastosowanie w pełni zasady absorpcji ani odwołanie się w całości do zasady kumulacji nie byłoby zasadne. Skazany kierował swoje działania przeciwko różnym dobrom, tj. cudzemu mieniu – przestępstwo kradzieży w włamaniu z art. 279 § 1 k.k., przeciwko działalności instytucji państwowych – przestępstwo znieważenia funkcjonariusza publicznego z art. 226 § 1 k.k. i wymuszenia na funkcjonariuszu publicznym z art. 224 § 2 k.k., naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza – z art. 222 § 1 k.k., przeciwko życiu i zdrowiu – przestępstwo spowodowania lekkiego uszczerbku na zdrowiu z art. 157 § 2 k.k., przeciwko wolności – przestępstwo kierowania gróźb karalnych z art. 190 § 1 k.k. Skazany działał na szkodę różnych pokrzywdzonych. Nie zachodzi również bliskość czasowa pomiędzy czynami objętymi postępowaniami w sprawach II K 1272/13, II K 66/15, II K 260/16 i II K 1023/15, gdyż zostały popełnione odpowiednio 14 sierpnia 2013 r., 3-6 października 2014 r., 28 stycznia 2016 r. i 13 maja 2015 r.

Analizując powyższe przesłanki, Sąd uznał za celowe wykorzystanie rozwiązania pośredniego i wymierzył karę łączną 3 lat pozbawienia wolności. Wymierzona kara łączna łącząca kary jednostkowe, chociaż przekracza dolną granicę przedziału, w jakim poruszał się Sąd, jest i tak dla skazanego korzystniejsza w porównaniu do poprzedniego stanu prawnego. W ocenie Sądu skazany jest osobą o umiarkowanym stopniu możliwości resocjalizacji i dla osiągnięcia pozytywnych zmian w jego osobowości jest co prawda konieczna jego stosowna izolacja w warunkach zakładu karnego, jednakże w wymiarze określonym przez Sąd.

Orzeczonej karze łącznej winna być zdaniem Sądu stosunkowo surowa, inaczej nie spełni celów wychowawczych względem skazanego. Fakt popełnienia kilku przestępstw powinien znaleźć w wymiarze kary łącznej odzwierciedlenie. W przeciwnym wypadku w społecznej świadomości prawnej mogłoby powstać wrażenie, że sprawcy wielu przestępstw traktowani są łagodniej, aniżeli sprawcy pojedynczych przestępstw. Kara ta w sposób należyty uwzględnia dyrektywy określone w treści art. 85a k.k. Jednocześnie z uwagi na górną granicę, do której Sąd mógł wymierzyć karę łączną, nie sposób jej uznać za rażąco surową.

Wszelkie pozostałe środki podlegają odrębnemu wykonaniu (art. 90 § 1 k.k.), o czym Sąd orzekł w punkcie II wyroku, a na poczet orzeczonej kary łącznej Sąd zaliczył skazanemu okres wykonywania tych kar (art. 577 k.p.k.), o czym orzeczono w punkcie III wyroku.

W punkcie IV wyroku Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata S. W. koszty obrony świadczonej na rzecz skazanego przez obrońcę ustanowionego z urzędu. Skazanemu w toku postępowania sądowego udzielona została pomoc prawna przez obrońcę z urzędu, adwokata S. W.. Nieuiszczenie kosztów obrony przez skazanego skutkowało koniecznością ich zasądzenia od Skarbu Państwa.

W punkcie V na mocy art. 626 § 1 k.p.k. i art. 624 § 1 k.p.k. oraz art. 6 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych mając na uwadze osadzenie skazanego i brak środków i możliwości zarobkowych Sąd zwolnił go od ponoszenia kosztów sądowych i obciążył nimi Skarb Państwa.